

PM 2010:64 RIII (Dnr 313-494/2010)

Förslag till byggnadsminnesförklaring av Stockholms stadsbibliotek

Remiss från Länsstyrelsen i Stockholms län

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande
Som svar på remissen "Förslag till byggnadsminnesförklaring av Stockholms stadsbibliotek" hänvisas till vad som sagts i promemorian.

Föredragande borgarrådet Kristina Alvendal anför följande.

Ärendet

Stockholms stad och Länsstyrelsen i Stockholms län kom den 13 november 1992 överens om en gemensam strategi för byggnadsminnesförklaring av Stockholms stads egna byggnader. I överenskommelsen ingick 25 byggnader däribland Stockholms stadsbibliotek. Då det i dagsläget inte är aktuellt med någon tillbyggnad av stadsbiblioteket anser länsstyrelsen att en byggnadsminnesförklaring bör genomföras.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, fastighetskontoret, kulturförvaltningen, Norrmalms stadsdelsförvaltning, Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning och Farsta stadsdelsförvaltning. På grund av kort remisstid har ärendet remitterats endast till förvaltningarna.

Stadsledningskontoret har i grunden inga avvikande synpunkter på länsstyrelsens förslag och är av uppfattningen att stadsbiblioteket är kulturhistoriskt intressant att bevara och att framförallt huvudbyggnaden bör byggnadsminnesförklaras.

Fastighetskontoret fastslår att staden 1992 i överenskommelsen med länsstyrelsen ställt sig positiv till att byggnadsminnesförklara stadsbiblioteket. Kontoret har ingen annan åsikt utan är av uppfattningen att stadsbiblioteket ritat av arkitekt Gunnar Asp-lund är kulturhistoriskt intressant att bevara så det bör byggnadsminnesförklaras.

Kulturförvaltningen ser mycket positivt på att en byggnadsminnesförklaring av Stockholms stadsbibliotek med omgivande park nu genomförs i enlighet med den policy som togs fram för snart tjugo år sedan.

Norrmalms stadsdelsförvaltning är positiv till en byggnadsminnesförklaring av stadsbiblioteket och parken mellan biblioteket och Handelshögskolan.

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning har inga invändningar mot förslaget att göra Stockholms stadsbibliotek till byggnadsminne. En förutsättning är att detta inte hindrar en framtida expansion.

Farsta stadsdelsförvaltning har avstått från att yttra sig.

Mina synpunkter

Stockholms stadsbibliotek är en av Stockholms mest kända byggnader och en av få i vår stad som har internationell ikonstatus. Stadsbiblioteket skapades av arkitekten Gunnar Asplund i brytningstiden mellan 1920-talets klassicism och den efterkommande funktionalismen. Tillkomsten i ett stilmässigt skifte syns tydligt i kombinationen av de strikta geometriska formerna och de klassiska ornamenten. Byggnaden tillhör stockholmarnas kulturarv och lämpar sig väl för en byggnadsminnesförklaring. Innan det slutgiltiga beslutet är fattat bör dock de ekonomiska och verksamhetsmässiga konsekvenserna belysas så att byggnaden kan bevaras på ett ansvarsfullt sätt för eftervärlden. Det är viktigt att byggnaden även i framtiden kan användas som huvudbibliotek för Stockholm och att de förändringar som i framtiden kan krävas för att bevara byggnadens funktion och karaktär av öppen demokratisk plats kan genomföras även efter en byggnadsminnesförklaring.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande

Som svar på remissen ”Förslag till byggnadsminnesförklaring av Stockholms stadsbibliotek” hänvisas till vad som sagts i promemorian.

Stockholm den 21 april 2010

KRISTINA ALVENDAL

Bilaga

Förslag till byggnadsminnesförklaring av Stockholms stadsbibliotek

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarrådet *Roger Mogert* (s) enligt följande.

Jag föreslår borgarrådsberedningen föreslå kommunstyrelsen besluta att

1. Återremittera ärendet.
2. Därutöver anföra följande.

I ärendet motiverar föredragande borgarrådet sitt ställningstagande med att en utbyggnad/tillbyggnad av Stadsbiblioteket inte längre är aktuell. Att den borgerliga majoriteten avbröt det pågående arbete som följde på den internationella arkitektävling staden genomförde är väl känt. Något principiellt beslut om att det aldrig ska ske någon utveckling av huvudbiblioteket eller området däromkring har dock inte fattats och den frågeställningen borde utvecklas i ärendet.

Behovet av utvecklingsarbete för att kunna bibehålla en god biblioteksverksamhet, och huvudbiblioteket som ett självklart nav för biblioteksverksamheten i Stockholm, har knappast klargjorts i ärendet. Vi tycker att Asplunds bibliotek ska värnas – vi motsätter oss därför absolut inte ett skydd -, men vi vill heller inte se en byggnadsminnesförklaring som i praktiken innebär slutet för Asplunds bibliotek som en publik plats som vänder sig till Stockholms medborgare. Det är därför viktigt att en byggnadsminnesförklaring inte i praktiken lägger en

våt filt över biblioteksutvecklingen och omöjliggör för stadsbiblioteket att bedriva en ändamålsenlig verksamhet i och kring Asplunds bibliotek.

Det enda kulturförvaltningen i ärendet säger om biblioteksverksamheten är att det är av största vikt att det fortsätter vara ett folkbibliotek och att de förändringar som krävs för att bevara byggnadens ”karaktär av öppen demokratisk plats kan genomföras. En förutsättning är att förändringarna går att återställa.”. Vad som åsyftas, vilka konsekvenser byggnadsminnesförklaringen får, eller utifrån vilken analys förvaltningen utgår framgår inte.

Till sist anser vi att ärendet borde ha beretts ordentligt och inte borde ha ”smusslats” igenom stadens organisation med omotiverade kontorsremisser. Ärendet aktualiserades – vilket framgår av ärendebeskrivningen – 1992. Frågan kunde med fördel ha anstått en månad till och behandlats av berörda nämnder.

Reservation anfördes av borgarrådet *Ann-Margarethe Livh* (v) enligt följande.

Jag föreslår borgarrådsberedningen föreslå kommunstyrelsen besluta att
Som svar på remissen anföras följande

En byggnadsminnesförklaring av Stockholms stadsbibliotek ska omedelbart genomföras.
Grundat på tidigare beslut behövs ingen vidare utredning i frågan.

Kommunstyrelsen

Reservation anfördes av *Carin Jämtin, Roger Mogert, Tomas Rudin och Teres Lindberg* (alla s) med hänvisning till reservationen av (s) i borgarrådsberedningen.

Reservation anfördes av *Ann-Margarethe Livh* (v) med hänvisning till reservationen av (v) i borgarrådsberedningen.

Ersättaryttrande gjordes av *Per Ankersjö* (c) enligt följande.

Det finns ingen nu levande politiker som skulle drömma om att riva Asplunds vackra stadsbibliotek. Däremot finns ett behov av att utveckla biblioteksfunktionen, själva verksamheten som byggnaden är till för. Även om vi förstår de ekonomiska argumenten för att tillfälligt skrinlägga tillbyggnaden av stadsbiblioteket anser Centerpartiet att det är för tidigt att säga att det inte kommer att ske inom en överskådlig framtid. Därför ligger byggnadsminnesförklaringen mycket olägligt i tiden. Det är uppenbart att Länsstyrelsens antikvarier ser tillfället att slå till och därmed synnerligen inskränka stadens handlingsutrymme när det gäller framtida tillbyggnader. Det kan bli mycket svårt eller omöjligt att fysiskt koppla en ny intilliggande byggnad till den gamla givet Länsstyrelsens bestämmelser. En byggnadsminnesförklaring bör därför anstå tills staden satt ner foten definitivt i frågan om stadsbibliotekets tillbyggnad.

ÄRENDET

Stockholms stad och Länsstyrelsen i Stockholms län kom den 13 november 1992 överens om en gemensam strategi för byggnadsminnesförklaring av Stockholms stads egna byggnader. I överenskommelsen ingick 25 byggnader däribland Stockholms stadsbibliotek. Då det i dagsläget inte är aktuellt med någon tillbyggnad av stadsbiblioteket anser länsstyrelsen att en byggnadsminnesförklaring bör genomföras.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, fastighetskontoret, kulturförvaltningen, Norrmalms stadsdelsförvaltning, Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning och Farsta stadsdelsförvaltning. På grund av kort remisstid har ärendet remitterats endast till förvaltningarna.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 12 april 2010 har i huvudsak följande lydelse.

Sammanfattning

Stockholms stad och Länsstyrelsen i Stockholms län kom den 13 november 1992 överens om en gemensam strategi för byggnadsminnesförklaring av Stockholms stads egna byggnader. I överenskommelsen ingick 25 byggnader däribland Stockholms stadsbibliotek.

Då det i dagsläget inte är aktuellt med någon tillbyggnad av stadsbiblioteket anser länsstyrelsen att en byggnadsminnesförklaring bör genomföras. Under 2009 har förslag till byggnadsminnesförklaring diskuterats i samråd mellan Länsstyrelsen i Stockholms län och representanter från Stockholms stad.

Stadsledningskontoret har i grunden inga avvikande synpunkter på länsstyrelsens förslag och är av uppfattningen att stadsbiblioteket är kulturhistoriskt intressant att bevara och att framförallt huvudbyggnaden bör byggnadsminnesförklaras.

I remissen från länsstyrelsen saknas helt redovisning av vilka ekonomiska konsekvenser en byggnadsminnesförklaring av Stockholms stadsbibliotek innebär. Avsaknaden av det ekonomiska perspektivet anser stadsledningskontoret vara en brist som gör att ställningstagande till byggnadsminnesförklaring försvåras. Vidare bör länsstyrelsen även på ett tydligare sätt redogöra för vilka åtaganden och begränsningar en byggnadsminnesförklaring innebär för staden vid en eventuell anpassning av stadsbiblioteket. Sammantaget är stadsledningskontoret positiva till en byggnadsminnesförklaring av stadsbibliotekets huvudbyggnad men eventuella ekonomiska konsekvenser samt åtaganden och begränsningar för staden måste redovisas innan beslut om byggnadsminnesförklaring fattas.

Ärendet

En byggnadsminnesförklaring innebär att en byggnad, park eller anläggning får det starkaste skyddet som är möjligt för en kulturhistoriskt värdefull miljö.

Syftet är att ge ett långsiktigt skydd mot exempelvis rivning eller förvanskning.

Stockholms stad och Länsstyrelsen i Stockholms län kom den 13 november 1992 överens om en gemensam strategi för byggnadsminnesförklaring av Stockholms stads egna byggnader. I överenskommelsen ingick 25 byggnader däribland Stockholms stadsbibliotek.

Dåvarande gatu- och fastighetskontoret utförde 2004 på uppdrag av Stockholms stad skyddsföreskrifter för Stockholms stadsbibliotek. Skyddsföreskrifterna ligger till grund för länsstyrelsen förslag till byggnadsminnesförklaring.

Då det i dagsläget inte är aktuellt med någon tillbyggnad av stadsbiblioteket anser länsstyrelsen att en byggnadsminnesförklaring bör genomföras. Under 2009 har förslag till byggnadsminnesförklaring diskuterats i samråd mellan Länsstyrelsen i Stockholms län och representanter från Stockholms stad. Länsstyrelsen föreslår följande skyddsbestämmelser:

Huvudbyggnaden

1. Stockholms stadsbibliotek får inte rivras eller till sitt yttre byggas om eller på annat sätt förändras.
2. Större ingrepp får inte göras i stommen. Ursprunglig planlösning får inte ändras. Ingrepp får inte göras i äldre fast inredning eller i ursprungliga ytskikt och konstnärlig utsmyckning.
3. Byggnaden ska underhållas så att den inte förfaller. Vård och underhåll ska utföras med sådana material och metoder att det kulturhistoriska värdet inte minskar.

Basarerna

4. Basarerna får inte till sitt yttre byggas om eller på annat sätt exteriört förändras.

Omgivningar/park

5. Huvudtrappan från Sveavägen, murar samt stenläggning ovan basarerna får inte ändras.
6. Parken med damm, terrasseringar, skulpturer med mera mellan Stadsbiblioteket och Handelshögskolan, skall bevaras och underhållas så att dess kulturhistoriska värde bibehålls.

Skyddsområde

7. Det skyddsområde som markeras på bifogad karta får inte ytterligare bebyggas eller på annat sätt förändras.

Länsstyrelsen är medveten om att osäkerhet råder vad gäller eventuella kommande planer på om- och tillbyggnader av Stockholms stadsbibliotek. Länsstyrelsen bedömer att byggnadsminnesfrågan måste lösas innan eventuellt nya planer blir aktuella.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av stadsledningskontorets finansavdelning i samråd med stadsdirektörens stab.

Stadsledningskontorets synpunkter och förslag

Förslag till skyddsbestämmelser för stadsbiblioteket har diskuterats och formulerats i samråd mellan Länsstyrelsen i Stockholms län och representanter från Stockholm stad. Stadsledningskontoret har i grunden inga avvikande synpunkter på länsstyrelsens förslag och är av uppfattningen att stadsbiblioteket är kulturhistoriskt intressant att bevara och att framförallt huvudbyggnaden bör byggnadsminnesförklaras.

Stadsledningskontoret vill framföra följande synpunkter på skyddsbestämmelserna.

- Huvudbyggnaden punkt 2. Då bibliotekets verksamhet ständigt utvecklas och nya krav på tillgänglighet, arbetsmiljö och säkerhet tillkommer bör skyddsbestämmelserna ge möjlighet för mindre åtgärder i både den fasta inredningen och ursprungliga ytskikt.
- Basarerna punkt 4. Basarbyggnaderna, det vill säga butiksbyggnaderna, är enligt stadsledningskontorets bedömning på sikt i behov av ombyggnad. Stadsledningskontoret anser antingen att basarerna undantas från byggnadsminnesförklaring eller att skyddsbestämmelserna formuleras så att den upprustning som krävs enligt rådande

förhållanden möjliggörs.

- Skyddsområde punkt 7. Att i parken inte tillåta någon form av ytterligare bebyggelse eller förändring skulle kunna hindra utvecklingen av området. Stadsledningskontorets uppfattning är att skyddsområdet bör minskas så att staden ges möjlighet att utveckla parkområdet i framtiden.

En av stadsledningskontorets huvudsakliga roller som remissinstans innebär en bedömning av samlade ekonomiska konsekvenser för staden som helhet. I remissen från länsstyrelsen saknas helt redovisning av vilka ekonomiska konsekvenser en byggnadsminnesförklaring av Stockholms stadsbibliotek innebär. Avsaknaden av det ekonomiska perspektivet anser stadsledningskontoret vara en brist som gör att ställningstagande till byggnadsminnesförklaring försvåras.

Stadsledningskontoret anser även att länsstyrelsen på ett tydligare sätt bör redogöra för vilka åtaganden och begränsningar en byggnadsminnesförklaring innebär för staden vid en eventuell anpassning av stadsbiblioteket.

Sammantaget är stadsledningskontoret positiva till en byggnadsminnesförklaring av stadsbibliotekets huvudbyggnad men eventuella ekonomiska konsekvenser samt åtaganden och begränsningar för staden måste redovisas innan beslut om byggnadsminnesförklaring fattas.

Fastighetskontoret

Fastighetskontorets kontorsyttrande daterat den 6 april 2010 har i huvudsak följande lydelse.

Bakgrund

Kontoret har från stadsledningskontoret fått en remiss – Byggnadsminnesförklaring av Stockholms stadsbibliotek.

Länsstyrelsen och Stockholms stad kom den 13 mars 1992 överens om en gemensam strategi för byggnadsminnesförklaring av Stockholms stads egna byggnader. Av de 25 byggnader som räknade upp som i första hand skulle byggnadsminnesförklaras var stadsbiblioteket. Dåvarande gatu- och fastighetskontoret lät 2004 stadsmuseiförvaltningen genomföra en byggnadshistorisk inventering och skrev förslag på skyddsföreskrifter.

I avvaktan på en eventuell till- och ombyggnad av stadsbiblioteket har länsstyrelsen efter möte med representanter från staden under 2009 beslutat avvakta med genomförandet tills tillbyggnadsfrågan avgjorts. Eftersom det i dagsläget inte är aktuellt med någon tillbyggnad är det enligt kontorets uppfattning lämpligt att återuppta frågan om att byggnadsminnesförklara stadsbiblioteket.

Kontorets synpunkter

Staden har 1992 i överenskommelsen med länsstyrelsen ställt sig positiv till att byggnadsminnesförklara Stadsbiblioteket. Kontoret har ingen annan åsikt utan är av uppfattningen att stadsbibliotek ritat av arkitekt Gunnar Asplund är kulturhistoriskt intressant att bevara så det bör byggnadsminnesförklaras.

När det gäller skyddsbestämmelserna har kontoret synpunkter på följande bestämmelser;

- Huvudbyggnaden p 2. Eftersom bibliotekets verksamhet ständigt utvecklas, nya krav för tillgänglighet, arbetsmiljö, säkerhet etc tillkommer behövs det ges möjlighet som kontoret ser det att göra mindre ingrepp i framtiden både i den fasta inredningen och ursprungliga ytskikt.
- Skyddsområde p 7. Att i parken inte tillåta någon form av ytterligare bebyggelse el-

ler förändring skulle kunna hindra utvecklingen av området. Kontorets uppfattning är att skyddsområdet bör minskas så att staden ges möjlighet att utveckla parkområdet i framtiden.

I övrigt har kontoret inga synpunkter på förslaget.

Kulturförvaltningen

Kulturförvaltningens kontorsyttrande daterat den 29 mars 2010 har i huvudsak följande lydelse.

Med anledning av Länsstyrelsens remiss i ovan rubricerat ärende vill Kulturförvaltningen framföra följande.

Med anledning av att Stockholms stad lagt ner planerna på tillbyggnad av Stockholms Stadsbibliotek bedömer Länsstyrelsen i Stockholms län nu att en byggnadsminnesförklaring av biblioteksbyggnaden och den tillhörande parken söder därom bör genomföras.

Stadsbibliotekets monumentala huvudbyggnad uppfördes efter Gunnar Asplunds ritningar 1927-28 med vissa kompletteringar under 1930-talets första år. Den räknas som en av den moderna svenska arkitekturens stora verk och är ett ypperligt exempel på brytningstiden mellan tjugotalsklassicism och fullt utvecklade funktionalism. Biblioteket betraktas som ett av Gunnar Asplunds främsta verk och har också rönt stor internationell uppmärksamhet. Stockholms stadsbiblioteks arkitekturhistoriska och arkitektoniska värden är synnerligen stora.

Redan under tidigt 1990-tal tog en arbetsgrupp med representanter från Fastighetskontoret, Stadsbyggnadskontoret, Stadsmuseet och Länsstyrelsen fram ett förslag till policy för av staden ägd byggnadsminnesvärd bebyggelse. Förslaget innehöll även en lista på 25 fastigheter som ägdes av staden och som bedömdes vara de som i första hand borde byggnadsminnesförklaras. Stadsbiblioteket var en av dessa. Förslaget togs av Kommunfullmäktige i november 1992 (Utlåtande 1992:215 RII, Dnr 403/92). Staden har således i princip redan vid detta tillfälle ställt sig positiv till en byggnadsminnesförklaring av Stadsbiblioteket.

I Länsstyrelsens remiss ingår förslag till skyddsbestämmelser för huvudbyggnadens exteriör och interiör, basarernas exteriör samt omgivningen med bl a huvudtrappan från Sveavägen och parken med damm, terrasseringar, skulpturer m.m. mellan biblioteket och Handelshögskolan. Kulturförvaltningen har ingen erinran mot föreslagna skyddsbestämmelser. Påpekas bör att Länsstyrelsen kan, om det finns särskilda skäl, lämna tillstånd till att ett byggnadsminne ändras i strid med skyddsbestämmelserna. Länsstyrelsen skriver i sitt remissyttrande att ”En vård- och utvecklingsplan bör upprättas för byggnadsminnet. Planen ska för enkla och förtydliga förhållningssättet till anläggningens kulturhistoriska värde samt precisera hur anläggningen skall bevaras och tas om hand. Om Länsstyrelsen har godkänt planen kan åtgärder som ligger i linje med denna hanteras utan Länsstyrelsens tillståndsprövning.” Framhållas kan i detta sammanhang att det är av största vikt att Asplunds stadsbibliotek fortsätter att vara ett folkbibliotek. Det är därför väsentligt att de förändringar som krävs för att bevara och säkerställa byggnadens karaktär av öppen demokratisk plats kan genomföras även i fortsättningen. En förutsättning är att förändringarna går att återställa. Utformningen av skyddsbestämmelserna har skett i samråd med representanter från Länsstyrelsen, Fastighetskontoret, Stadsbyggnadskontoret, Norrmalms stadsdelsförvaltning samt Kulturförvaltningen/ Stockholms stadsmuseum.

Ett förslag till skyddsområde som inte får ytterligare bebyggas eller på annat sätt förändras har lagts ut. Förutom huvudbyggnaden ingår i detta de två basarbyggnaderna och trappan från Sveavägen samt parken mellan biblioteket och Handelshögskolan med damm, terrasseringar, skärmtak m.m. Kulturförvaltningen anser att områdesgränsen västerut ej bör ligga i huvudbyggnadens fasadliv. Den i väster avgränsande muren, som i sin utformning är iden-

tisk med muren mot Odengatan, bör således ingå i skyddsområdet. I övrigt har förvaltningen ingen erinran mot förslaget skyddsområde.

I ärendet ingår även avslag av väckt fråga om byggnadsminnesförklaring av de tre lamellhusen, annexbyggnaderna (kv Spelbomskan 3, 13 och 16), som uppfördes enligt den stadsplan som Asplund arbetat med sedan 1918. Ett av skälen till avslaget är att Stockholms stad i nuläget inte är beredd att låta även annexbyggnaderna omfattas av en byggnadsminnesförklaring. Länsstyrelsen påpekar i sin remiss att om förutsättningarna i en framtid ändras ”kvarstår möjligheten att utöka byggnadsminnet.” Förvaltningen ser positivt på denna möjlighet.

Sammanfattningsvis ser Kulturförvaltningen mycket positivt på att en byggnadsminnesförklaring av Stockholms stadsbibliotek med omgivande park nu genomförs i enlighet med den policy som togs fram för snart tjugo år sedan. Förvaltningen har ingen erinran mot förslaget med undantag för ovan redovisad synpunkt beträffande gränsdragningen av förslaget skyddsområde. Kulturförvaltningen/Stockholms stadsmuseum är berett att bistå med den kulturhistoriska expertis som kan behövas i vidare förvaltning av byggnaden.

Norrmalms stadsdelsförvaltning

Norrmalms stadsdelsförvaltnings kontorsyttrande daterat den 29 mars 2010 har i huvudsak följande lydelse.

Norrmalms stadsdelsförvaltning är positiv till en byggnadsminnesförklaring av stadsbiblioteket och parken mellan biblioteket och Handelshögskolan. Förvaltningen instämmer i de skyddsbestämmelser som föreslås att parken med damm, terrasseringar, skulpturer m.m. mellan Stadsbiblioteket och Handelshögskolan, ska bevaras och underhållas så att dess kulturhistoriska värde bibehålls. En vård- och utvecklingsplan ska upprättas.

I Norrmalms parkplan beskrivs nedre Observatorielunden som en av Stockholms värdefullaste och mest välbesökta parker. I parkplanen föreslås följande åtgärder:

- belysningsåtgärder (det finns i dag fyra olika typer armatur)
- ta fram en trädvårdsplan för parkens övre del
- förnyelse av planteringar runt bäckfåran
- omklassning av parkens nedre del till skötselintensiv park
- förlänga vattensången i dammen samt omvandla spegeldammen till plaskdamm
- förbättra tryggheten i parken

Av dessa åtgärder har den befintliga belysningen förbättrats. Under våren kommer en återplantering av ske av bäckfåran. Förvaltningen har utgått från originalritningen och lyckats få fram de arter som planterades vid anläggandet. Spegeldammen anser förvaltningen inte längre ska bli plaskdamm och driftansvaret har övergått till trafikkontoret.

Pilarna runt spegeldammen ersattes med nya av samma sort hösten 2008.

Förvaltningen vill poängtera vikten av att bevara de sista resterna av rullstensåsen och att dess unika topografiska form inte förstörs eller störs. På kullen och i slänten växer många stora träd – flest almar – vilka är beroende av att grundvattnet inte sänks. Det är viktigt att byggnadsminnet anger en gräns innanför vilken schaktåtgärder inte får förekomma. Det största hotet mot den orörda åsen är att gräva och schakta i den, eftersom åsens inre struktur inte kan återställas.

Delar av Observatoriekullen har återställts med vanlig jord och grässådd. För att återskapa åsen behöver ett lager av åsgrus läggas på med en tjocklek av minst en meter. Gruset läggs med rasvinkel och besås med gräsfrö och plantor som är naturliga för grusåsar. Det finns tekniker framtagna för sådd av stora vägslänter.

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltnings kontorsyttrande daterat den 23 mars 2010 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsdelsförvaltningen har inga invändningar mot förslaget att göra Stockholms stadsbibliotek till byggnadsminne. En förutsättning är att detta inte hindrar en framtida expansion. Det kan ju i framtiden visa sig att biblioteket behöver utökas. Av detta skäl bör en byggnadsminnesförklaring utformas så att detta blir möjligt. Om det inte kan ske genom tillbyggnad mot fasad kan det exempelvis ändå vara möjligt att exempelvis förlägga en del under byggnaden eller i bergrum i direkt anslutning till densamma.

Farsta stadsdelsförvaltning

Farsta stadsdelsförvaltning har fått remissen Byggnadsminnesförklaring av Stockholms stadsbibliotek.

Förvaltningen avstår ifrån att lämna ett yttrande i ärendet.